

Besluit Verlenen ontheffing

V.O.F. De Doorbraak
T.a.v. de heer M. Leenders
Ambachtsweg 22
6657 CK BOVEN LEEUWEN

Datum

12 februari 2021

Zaaknummer

2020-005159

Onderwerp

Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 16

Locatie

Waalbandijk 64 Beneden-Leeuwen

Gemeente

West Maas en Waal

Activiteit

Sloop, renovatie en nieuwbouw

Beste meneer Leenders,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de locaties van de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Definitief besluit

Wij verlenen u deze vergunning.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
Gelderland

Datum

12 februari 2021

Zaaknummer

2020-005159

Blad

2 van 16

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [Gelderland.nl](http:// Gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Martin Kaal
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

- 03237706, 03237724, 03278814, 03278828, 03302069, 03342675, 03369002, 03396247,
- 03396899, 03398852.

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 20 00 of op www.rechtspraak.nl.

Datum

12 februari 2021

Zaaknummer

2020-005159

Blad

3 van 16

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van V.O.F. De Doorbraak, Ambachtsweg 22 te Boven-Leeuwen, hierna te noemen de aanvrager, van 9 april 2020 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- de beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 9 april 2020 ontvingen wij een aanvraag van V.O.F. De Doorbraak voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 24 juli en 14 oktober 2020 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per brief van 16 juni 2020 hebben verzocht.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Er is een zienswijze binnengekomen als reactie op de terinzagelegging van het ontwerpbesluit.

Er heeft een toets plaatsgevonden naar de effecten van het project op het Natura 2000-gebied Rijntakken en het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone. Voor het project is een vergunning gebieden aangevraagd onder zaaknummer 2020-007500. Het ontwerpbesluit van deze vergunning is op 2 februari 2021 gepubliceerd en ligt ter inzage.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan V.O.F. De Doorbraak, Ambachtsweg 22, 6657 CK Boven-Leeuwen;

voor de soort, verbodsbepalingen en wettelijke belang zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soort, verboden en belang

Soort	Verbod	Belang
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren
	Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen

Belang:

A: Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor Waalbandijk 64 te Beneden-Leeuwen voor het plangebied zoals aangegeven in figuur 1 en 2 van bijlage 2. De ontheffing geldt alleen voor fase 1 en 2.
2. Er wordt geen leefgebied van kleine marterachtigen aangetast in fase 1. Ook wordt voor de aanleg van een nevengeul of waterbergingsvoorziening (zie figuur 2 van bijlage 2) aangegeven dat er geen effecten zijn voor soorten in het kader van de Wnb. Indien effecten niet kunnen worden uitgesloten dient een aparte ontheffing te worden aangevraagd of een wijzigingsverzoek te worden ingediend.
3. De werkzaamheden dienen voor 31 december 2023 uitgevoerd zijn. Indien versturende werkzaamheden na deze datum worden uitgevoerd, kan een verlenging van de ontheffing worden aangevraagd, maar dient eerst een update van het veldonderzoek plaats te vinden.
4. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en het belang zoals weergegeven in tabel 1.
5. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-005159.

Datum

12 februari 2021

Zaaknummer

2020-005159

Blad

5 van 16

6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
7. De in voorschrift 6 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
8. De in voorschrift 6 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
9. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-005159.
10. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-005159
11. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
12. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-005159. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
13. De ontheffinghouder is er verantwoordelijk voor dat de ecologisch deskundige tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen.

---

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

12 februari 2021

Zaaknummer

2020-005159

Blad

6 van 16

Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.

14. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding/werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2020-005159.

Soort-specifieke voorschriften

15. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 2 en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
16. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
17. Alle te renoveren en te slopen gebouwen dienen minimaal een 1 week vóór de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober en buiten de kwetsbare kraamperiode (1 mei tot half juli). Indien er in de winterperiode aan de gebouwen gewerkt moet worden, dienen deze vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende dagen moet de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient het juiste moment van ongeschikt maken te bepalen.
18. Voor het ongeschikt maken dienen alle potentiële in-/uitvliegopeningen dienen door middel van exclusion flaps afgesloten te worden. Dit conform het bij de aanvraag gevoegde projectplan. In tegenstelling tot wat in het plan beschreven staat mag voor de exclusion-flap echter géén horgaas worden gebruikt, hierin kunnen vleermuizen verstrikt raken. Er dient van verzwaard folie of zeil gebruik gemaakt te worden. Ook mogen geen expanderende vulschuimen (purschuim) gebruikt worden om bestaande openingen af te dichten.
19. Na het ongeschikt maken dient een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond. De controle dient uiterlijk 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd te worden en als de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C is geweest. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden dient deze controle tussen 15 september en 15 oktober te worden uitgevoerd.
20. Bij de sloop en asbestsanering dienen de dak- en gevelplaten handmatig verwijderd te worden. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.

Datum

12 februari 2021

Zaaknummer

2020-005159

Blad

7 van 16

21. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten dienen te blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige. De exacte locaties van de permanente verblijven worden, voor aanvang van de nieuwbouw, ter goedkeuring aan de provincie Gelderland verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2020-005159.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project***In de aanvraag beschreven project*

Op de locatie Kraanbaan aan de Waalbandijk 64 in Beneden-Leeuwen, heeft VOF De Doorbaak het initiatief genomen om de aldaar aanwezige industriële loodsen te herontwikkelen voor wonen, werken en recreëren. Het bestaande silogebouw met kraanbaan hebben cultuurhistorische waarden (rijksmonument). Het plangebied ligt buitendijks ter hoogte van de rivieruiterwaarden van de Waal.

Het totale plan bevat ongeveer 100 appartementen verspreid over een aantal gebouwen. Hiertoe zullen, m.u.v. het silogebouw en de kraanbaan, de overige bestaande gebouwen worden gesloopt en vervangen door nieuwbouw. Het bestaande silogebouw wordt getransformeerd en krijgt een mix aan bedrijfs- of cultuurfuncties. Ter hoogte van de kraanbaan wordt een wadi gerealiseerd (compenserende maatregel i.v.m. het Barro).

Onderzoek*In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek*

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in hoofdstuk 3 op pagina 9 t/m 11, van de bij de aanvraag gevoegde rapportage "Project Kraanbaan Beneden-Leeuwen, Gelderland, aanvullend onderzoek" (Movares, 2019), de memo van antwoorden bijgevoegd in de email van 24 juli 2020 van Foreest Groen Consult en de rapportage "Resultaten onderzoek vleermuizen kraanbaan (Foreest groen Consult, 2020). Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen).

Het nader onderzoek naar vogels en vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2019 en 2020 op basis van het Vleermuisprotocol 2017 en de kennisdocumenten van BIJ12.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- 2 zomerverblijfplaatsen en 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;

Niet aangetroffen zijn:

- Jaarrond beschermde nesten van vogels, reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de sloop en renovatiewerkzaamheden worden:

- 2 zomerverblijfplaatsen en 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield, en vleermuizen verstoord.

Datum

12 februari 2021

Zaaknummer

2020-005159

Blad

8 van 16

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

In de broedperiode zal voordat met nieuwe werkzaamheden wordt aangevangen een veldinspectie plaatsvinden door een ecologisch deskundige.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 5 op pagina 13 t/m 16 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage “Ontheffing aanvraag Verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis Renovatie Kraanbaan Beneden-Leeuwen” (Foreest Groen Consult, 2020).

De maatregelen die de aanvrager dient uit te voeren zijn per soort uitgewerkt in tabel 2 onder het kopje *Beoordeling* in deze ontheffing. In figuur 1 van bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Beoordeling*Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen*

In eerste instantie was alleen het silogebouw “De Klef” (Fase 2) voor vleermuizen onderzocht. Dit vonden wij onvoldoende omdat er ook mogelijke verblijfsfuncties van vleermuizen mogelijk waren in de gebouwen die in fase 1 gesloopt worden. In de zomer en najaar 2020 zijn de gebouwen van fase 1 onderzocht, conform het vleermuisprotocol 2017. Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek na het door ons gevraagde aanvullend onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn voldoende.

Datum
12 februari 2021

Zaaknummer
2020-005159

Blad
9 van 16

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis	Sloop of renovatie uitvoeren buiten de winterperiode (15 okt-1 april) of ongeschikt maken in paarperiode. Werken buiten de kraamperiode (1 mei-15 juli).	Plaatsen van 16 tijdelijke vleermuiskasten type Schwegler 1FF Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegrouete zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc. De kasten dienen op minimaal 3 meter hoogte te hangen. In bijlage 3 zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen	Voorafgaand aan de renovatie (fase 2) of sloop worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt met exclusion flaps buiten de kwetsbare winterperiode of kraamperiode Na 3 dagen (avondtemp. min. 10 graden) wordt met een vleermuisonderzoek in de avond gecontroleerd of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Voor de sloop van fase 1 kan in plaats van exclusion-flaps ook ongeschikt gemaakt worden door dakbedekking, muurplaten en kozijnen zoveel mogelijk handmatig te verwijderen, zodat voldoende tocht- en lichtinval ontstaat.	Aanbrengen van 16 x 2 geschakelde inmetsele kasten type Schwegler 2FR in de spouw van appartementen-complexen fase 1 De exacte locaties worden, voor aanvang van de nieuwbouw, ter goedkeuring verstrekt aan de provincie. Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegrouete zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc. De kasten dienen zo hoog mogelijk maar op minimaal 3 meter hoogte te hangen.

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van het project zijn beschreven in bijlage 1 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage “Ontheffing aanvraag Verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis Renovatie Kraanbaan Beneden-Leeuwen” (Foreest Groen Consult, 2020). De Klef is volledig bedekt met asbesthoudend materiaal. Dit materiaal vormt een risico voor de omgeving zodra dit materiaal zich verspreidt. De bouwkundige staat van de geveldelen en het dak zijn op dit moment al dusdanig dat het veilig betreden van het gebouw niet mogelijk is. Af en toe vallen platen naar beneden. Meerdere deuren kunnen niet meer open. Renovatie is dringend noodzakelijk. Alleen door het verwijderen van de asbesthoudende platen is dit risico voor de omgeving te voorkomen. Met het verwijderen van de platen worden de verblijfplaatsen aangetast.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Renovatie is noodzakelijk om asbest te saneren wat een gevaar vormt voor de volksgezondheid en de omgeving. Asbestsanering zonder aantasting van de verblijfplaatsen is niet mogelijk.

Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Datum

12 februari 2021

Zaaknummer

2020-005159

Blad

10 van 16

Belang

In bijlage 1 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage “Ontheffing aanvraag Verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis Renovatie Kraanbaan Beneden-Leeuwen” (Foreest Groen Consult, 2020). is beschreven welk wettelijke belang op het project van toepassing is. Bij de renovatie van De Klef gaan vier verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis verloren. Dit is gezien de toegepaste materialen niet te voorkomen. Het asbesthoudende materiaal mag niet in de gebouwen aanwezig blijven. Asbest vormt een risico voor de volksgezondheid. Het asbesthoudende materiaal mag niet op de gebouwen aanwezig blijven. Bij een calamiteit (brand, vandalisme) wordt de omgeving met asbest besmet. De verblijfplaatsen van de vleermuizen worden door deze asbesthoudende platen afgedekt.

Beoordeling van belang

Het is in belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid dat het asbest gesaneerd wordt en dat leegstaande gebouwen een nieuwe functie krijgen omdat ze anders op termijn in verval raken met meer kans op calamiteiten.

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het betreft het belang dat is weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In hoofdstuk 6.4 en bijlage 1 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage “Ontheffing aanvraag Verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis Renovatie Kraanbaan Beneden-Leeuwen” (Foreest Groen Consult, 2020) is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de gewone dwergvleermuis in het geding is door het geplande project.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort(en)

Er worden voldoende voorzorgsmaatregelen genomen en met voldoende gewenningstijd. Na en tijdens de sloop, nieuwbouw en renovatie zijn voldoende alternatieve verblijfplaatsen aanwezig om aan de verblijfsfuncties van de aanwezige populatie tegemoet te komen.

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis. Wij kunnen hiermee instemmen.

ZIENSWIJZEN

Er is een zienswijze binnengekomen. De zienswijze is ingediend door een inwoner van Beneden-Leeuwen, die in de directe omgeving van het project woonachtig is.

De reclamant heeft op 7 januari pro-forma een zienswijze ingediend op onderliggend ontwerpbesluit. Deze zienswijze is aangevuld op 12 januari 2021.

Een deel van de zienswijze heeft betrekking op het onderdeel gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming, hiervoor is bij de provincie Gelderland een aparte vergunning aangevraagd. Op 26 januari 2021 is hierop een ontwerpbesluit genomen onder zaaknummer 2020-007500. Het ontwerpbesluit is op 2 februari 2021 gepubliceerd en ligt vanaf die datum 6 weken ter inzage. Reclamant kan een aparte zienswijze op dat ontwerpbesluit indienen, het onderdeel gebiedsbescherming zullen we hier dan ook verder niet behandelen.

Het deel van de zienswijze dat betrekking heeft op de ontheffing soortbescherming binnen de Wnb, wordt hieronder puntsgewijs behandeld en van een reactie (schuingedrukt) voorzien. Indien de zienswijze heeft geleid tot een aanpassing van de ontheffing zal hiervan melding worden gemaakt.

1. Reclamant vraagt zich af over welke verleende vergunningen voor de projectuitvoering gesproken wordt in de rapportage “Ontheffingsaanvraag verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis; Renovatie Kraanbaan Beneden-Leeuwen, paragraaf 5.3”
Navraag bij de adviseur die de rapportage heeft opgesteld leert dat hier feitelijk “als” had moeten staan. Een bestemmingsplanwijziging ligt op dit moment in de voorontwerpfase. Onderliggend besluit betreft een ontheffing soortbescherming Wnb. Recent is het ontwerpbesluit voor de vergunning gebiedsbescherming (Wnb) genomen. Mogelijk werd hier bedoeld op een toestemming voor de asbestsanering bij het silogebouw, omdat dit een Rijksmonument betreft.
2. Reclamant vraagt zich af of de maatregelen van exclusion-flaps al zijn uitgevoerd.
Het rapport loopt hier op de zaken vooruit. Handelingen die effect hebben op de verblijfplaatsen mogen pas uitgevoerd worden als de ontheffing Wnb definitief is. Exclusion-flaps worden gebruikt om een gebouw ongeschikt te maken, zodat vleermuizen wel uit de verblijfplaats kunnen, maar niet meer terug. Het is geen mitigerende maatregel die ver van te voren genomen moet worden, zoals het ophangen van vleermuiskasten.
3. Reclamant vraagt zich af wie het project “natuurvrij” zal verklaren en de maatregelen als effectief zal beoordelen.
Zoals in de voorschriften van de ontheffing is vastgelegd moet een ecologisch deskundige het project begeleiden. Daar valt ook, het ongeschikt maken en vaststellen dat de vleermuizen vertrokken zijn, onder. De handelingen worden vastgelegd in het logboek en kunnen gecontroleerd worden door handhaving en toezicht.
4. Reclamant stelt dat de maatregelen zoals het plaatsen van de tijdelijke vleermuiskasten niet goed zijn uitgevoerd.
De provincie geeft een ontheffing Wnb af op basis van een aanvraag met projectplan en eventueel gevraagde aanvullingen. Wij hebben geen reden om te twijfelen aan de juistheid van de bij de aanvraag aangeleverde stukken. In de ontheffing worden een aantal voorschriften opgenomen en wordt op punten verwezen naar de aangeleverde stukken. De ontheffing is leidend. Als belanghebbenden de indruk hebben dat niet conform de ontheffing wordt, of is gehandeld, kunnen zij een verzoek tot handhaving indienen.

5. Reclamant stelt dat de ecologische begeleiding van het project niet goed is geregeld en omschreven.
De ecologische begeleiding van het project is doormiddel van voorschriften in de ontheffing geregeld. Tegelijk met de startmelding moet een opdrachtbevestiging van deze ecologische begeleiding overlegd worden. Zie voorschrift 11, 12, 13, 14 en 16.
6. Reclamant vraagt zich af of de tijdelijke verblijfplaatsen alleen fysiek in stand gehouden worden of dat er ook op toegezien wordt dat ze functioneren.
Tijdelijke en permanente vleermuiskasten (verblijfplaatsen) moeten functioneel zijn. Dat houdt in dat er aan een aantal randvoorwaarden moet worden voldaan. Dit is iets anders dan dat de kasten ook functioneren als verblijfplaats. Als bestaande verblijfplaatsen ongeschikt worden gemaakt kunnen vleermuizen immers ook uitwijken naar beschikbare verblijfplaatsen in de omgeving. Dit houdt niet automatisch in dat daarmee de aangeboden verblijfplaatsen niet functioneel zouden zijn.
7. Reclamant vraagt zich af hoe er op wordt toegezien dat de vleermuiskasten geen verstoring van licht krijgen tijdens de werkzaamheden.
De ecologische begeleiding moet hierop toezien en zal de instructies daarvoor ter zijne tijd kenbaar moeten maken aan de uitvoerder. Toezichthouders kunnen projectbezoeken uitvoeren. Er kan ook een verzoek tot handhaving worden ingediend.
8. Reclamant stelt dat van de tijdelijke vleermuiskasten de functionaliteit niet wordt aangetoond en dat ze niet goed zijn opgehangen.
*Dat vleermuiskasten als tijdelijke mitigatie geaccepteerd worden en functioneel zijn is in ruime mate bij diverse onderzoeksprojecten aangetoond. Dit wordt ook onderschreven door een organisatie als de Zoogdiervereniging, en het Kennisdocument gewone dwergvleermuis, dat namens het ministerie van LNV is uitgegeven. Voor de functie als paar- en zomerverblijf en de gewone dwergvleermuis is de huidige plaatsing functioneel. Permanente verblijven dienen duurzaam te zijn en een buffering te hebben zodat ze ook als winterverblijf kunnen fungeren.
In tabel 2 van het besluit ontbreekt de minimale ophanghoogte van 3 meter van de vleermuiskast, die overigens wel in het projectplan wordt genoemd. Deze eis van de minimale hoogte zal worden toegevoegd.*

9. Reclamant stelt dat een ecologisch deskundige zou moeten bepalen waar de permanente verblijfplaatsen worden geplaatst en niet de architect.

In het projectplan staat aangegeven dat hierover overleg tussen de ecologisch deskundige en architect zal plaatsvinden, dit omdat goede plaatsing van meer factoren afhankelijk is. Aangezien het bestemmingsplan nog in de ontwerpfase verkeert en het definitieve ontwerp nog niet bekend is, zal de plaatsing van de voorgestelde permanente voorzieningen op een later tijdstip aan bevoegd gezag worden toegezonden. Bevoegd gezag zal daarbij ook toetsen of de verblijfplaatsen functioneel worden geplaatst. Het voorbehoud van deze toetsing en goedkeuring, staat niet expliciet genoemd in voorschrift 21, dit zal worden aangepast.

10. Reclamant vraagt zich af hoe de permanente maatregelen zullen worden gemonitord op hun functionaliteit.

Het type geplaatste voorziening dient functioneel te zijn en correct te zijn geplaatst. Er zijn voldoende praktijkvoorbeelden bekend waaruit blijkt dat de vleermuiskasten die hier gebruikt worden, ook kunnen functioneren. Of ze bij dit project ook daadwerkelijk door de vleermuizen gebruikt zullen worden, is geen vereiste. Dit is ook moeilijk te bewijzen, omdat vleermuizen ook opties buiten het plangebied kunnen hebben, waar ze gebruik van maken, of dat juist andere vleermuizen de nieuwe voorzieningen betrekken. In het geval er sprake is van experimentele mitigatie (maatwerk) of waar het omvangrijke kraam- of massawinterverblijfplaatsen betreft, zal in de regel wel worden verzocht om monitoring.

11. Reclamant stelt dat in het projectplan niet goed wordt onderbouwd dat er geen vliegroutes of verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen zullen worden aangetast.

Het plangebied is conform het vleermuisprotocol 2017 onderzocht. Er verdwijnen geen lijnvormige groenstructuren die mogelijk als vliegroute voor vleermuizen functioneren, of hiervan is niet vastgesteld dat deze functie daarbij aanwezig is. Door het nemen van de mitigerende maatregelen worden de bestaande verblijfplaatsen met een factor 4 gecompenseerd. Daarmee worden er voldoende alternatieve verblijfplaatsen aangeboden.

12. Reclamant stelt dat er geen maatregelen worden getroffen om aan de zorgplicht te voldoen.

Er hebben meerdere ecologische onderzoeken plaatsgevonden naar soorten die zich potentieel binnen het plangebied kunnen bevinden of waarop effecten zijn te verwachten door de werkzaamheden. Alleen voor vleermuizen is vastgesteld dat er effecten zijn te verwachten en dienen mitigerende maatregelen genomen te worden.

Datum

12 februari 2021

Zaaknummer

2020-005159

Blad

14 van 16

Op broedgevallen van vogels vindt voor aanvang van de werkzaamheden een inspectie plaats. Iedereen dient zich te allen tijde te houden aan de zorgplicht en zoveel mogelijk proberen te voorkomen dat er, door zijn toedoen, schade aan wilde flora en fauna ontstaat. Als andere beschermde soorten worden aangetroffen, dan waarvoor ontheffing is aangevraagd, dient bevoegd gezag op de hoogte te worden gebracht. Zie voorschrift 5.

13. Reclamant stelt dat niet is onderbouwd hoe wordt voorkomen dat verstoring en effecten op het leefgebied van de bever plaatsvinden en dat het onderzoek waarbij geen burchten van de bever zijn vastgesteld inmiddels gedateerd is.

Soortgerichte onderzoeken zijn in principe drie jaar geldig. Er is op dit moment geen aanleiding om te verwachten dat er andere effecten zijn dan waar bij de beoordeling van de aanvraag rekening is gehouden. Effecten voor de bever zijn te verwachten bij de oeverlijn. Omdat de definitieve locatie en uitvoeringsdatum van de nevengeul nog niet zeker waren, zijn voorschrift 2 en 3 opgenomen. Als andere effecten te verwachten zijn dan waarvoor ontheffing is verleend, dient een aparte ontheffing te worden aangevraagd.

14. Reclamant vraagt zich af waarom geen aanvullend onderzoek naar de kwabaal is gedaan en hoe de soort binnen het project wordt beschermd.

Voor de aanleg van de nevengeul zie opmerking bij punt 13. Het plangebied ligt in (de directe omgeving van) een waterkering. Heien is daarom niet toegestaan. In plaats daarvan wordt gebruikt gemaakt van grondverdringende schroefpalen. Anders dan heien, is deze methode trillingsarm en geluidsvriendelijk. Hierdoor zijn er geen negatieve versturende effecten op kwabaal.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke aangevraagde soort welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soort en verboden.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend. De zienswijze heeft op twee punten tot een inhoudelijke wijziging geleid. Bij voorschrift 21 is aangegeven dat, de locaties voor de permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis, naast toegezonden ook door de provincie goedgekeurd moeten worden. En in tabel 2 zijn de minimale hoogte waarop de alternatieve verblijfplaatsen dienen te hangen voorgeschreven. De andere voorschriften zijn niet gewijzigd.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

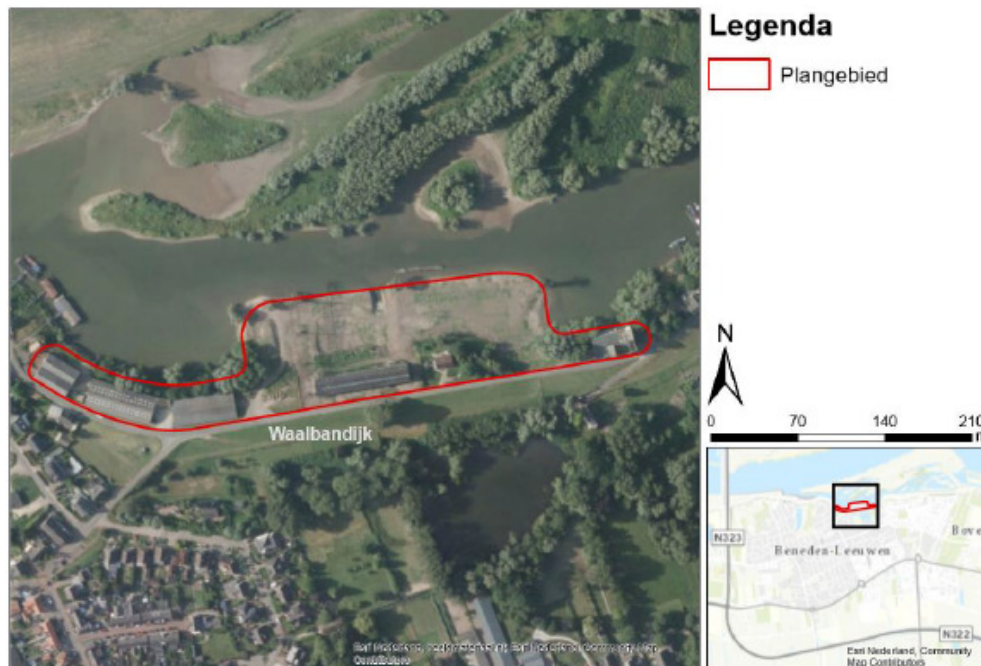
Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
12 februari 2021

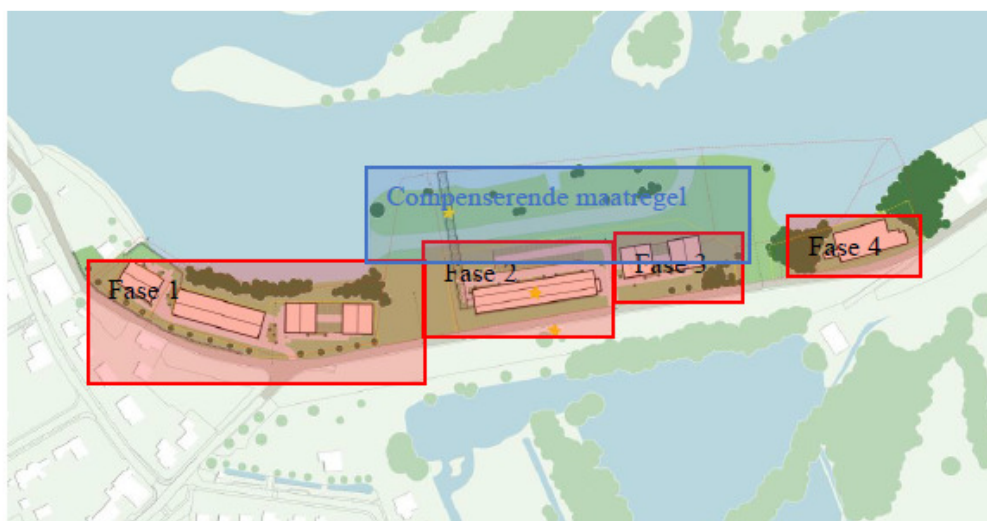
Zaaknummer
2020-005159

Blad
15 van 16

BIJLAGE 2 Kaart projectgebied

Figuur 1 Globale ligging plangebied van het hele project ter hoogte van Waalbandijk in Beneden-Leeuwen. Deze ontheffing betreft fase 1 en 2, zie ook figuur 2.

Figuur 2 Plangebied van deze ontheffing betreft fase 1 en 2. Voor de compenserende maatregel graven nevengeul (blauw) is aangegeven dat er voor soorten geen effecten zijn in het kader van de Wnb. Fase 3 en 4 worden indien nodig apart aangevraagd.

Datum

12 februari 2021

Zaaknummer

2020-005159

Blad

16 van 16

BIJLAGE 3 Locatie mitigerende maatregelen

Figuur 1 Kraanbaan waar op de pilaren de tijdelijke vleermuiskasten zijn aangebracht.